

YÖNETMELİK

Cumhuriyet Üniversitesinden:

CUMHURİYET ÜNİVERSİTESİ LİSANSÜSTÜ EĞİTİM VE ÖĞRETİM YÖNETMELİĞİ**BİRİNCİ BÖLÜM****Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar****Amaç**

MADDE 1 - (1) Bu Yönetmeliğin amacı, Cumhuriyet Üniversitesine bağlı enstitülerde yürütülen lisansüstü eğitim, öğretim ve sınavlarla ilgili esasları düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2 - (1) Bu Yönetmelik; tezli ve tezsiz yüksek lisans, doktora ve sanat dallarında yapılan sanatta yeterlikten oluşan lisansüstü eğitim ve öğretime ilişkin hükümleri kapsar.

Dayanak

MADDE 3 - (1) Bu Yönetmelik, 4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 14 üncü ve 44 üncü maddelerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 - (1) Bu Yönetmelikte geçen;

- a) AKTS: Avrupa Kredi Transfer Sistemini,
  - b) ALES: Akademik Personel ve Lisansüstü Eğitim Giriş Sınavını,
  - c) Enstitü: Üniversiteye bağlı lisansüstü eğitim öğretim yapan enstitüleri,
  - ç) Enstitü anabilim dalı: İlgili Enstitü anabilim/anasanat dalını,
  - d) Enstitü Kurulu: İlgili Enstitü Kurulunu,
  - e) Enstitü Müdürü: İlgili Enstitü Müdürünü,
  - f) Enstitü Yönetim Kurulu: İlgili Enstitü Yönetim Kurulunu,
  - g) ÖSYM: Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezini,
  - ğ) Rektör: Üniversite Rektörünü,
  - h) Senato: Üniversite Senatosunu,
  - ı) TUS: Tıpta Uzmanlık Sınavını,
  - i) Üniversite : Cumhuriyet Üniversitesini,
  - j) YDS: Yabancı Dil Bilgisi Seviye Tespit Sınavını,
  - k) YÖK: Yüksek Öğretim Kurulunu,
- ifade eder.

KİMLİK BÖLÜMÜ**Lisansüstü Eğitim-Öğretimle İlgili Esaslar, Programlara Başvuru, Kayıt ve Kabul Koşulları****Öğretim programlarının açılması**

MADDE 5 - (1) Enstitü, Yükseköğretim Kurulunca belirlenip onaylanan dallarda ve düzeylerde lisansüstü programlar yürütür. Enstitüde, ilgili anabilim dallarının başvurusu, Enstitü Kurulunun önerisi, Senatonun uygun görüşü ve Yükseköğretim Kurulunun kararı ile yeni programlar açılabilir.

(2) Lisansüstü programların düzenlenip yürütülmesinde anabilim/anasanat dalı bütünlüğü esas alınır. Ancak, öğrencilerin farklı alanlarda ders seçimine de olanak sağlanır.

(3) Anabilim dalları programlarıyla ilgili dikkatli önerileri Enstitü Kurulunca onaylandıktan sonra Senato tarafından karara bağlanır. Enstitü Yönetim Kurulu, ayrıca diğer yükseköğretim ve araştırma kurum ve kuruluşları ile işbirliği yaparak ortak programlar yürütmeye Rektörlük onayı ile karar verebilir.

Öğretim dili

MADDE 6 - (1) Enstitülerde öğretim dili Türkçedir. Ancak, Enstitü Kurulunun önerisi ve Senatonun kararı ile belirli programlarda bütün dersler ya da bazı dersler gerekli olduğu dönemlerde yabancı dilde verilebilir. Tezler ve sanatta yeterlik çalışmaları Türkçe yazılır. Ancak ilgili anabilim dalı kurulunun önerisi ve Enstitü Yönetim Kurulunun onayı ile bir tezin yabancı dilde yazılmasına karar verilebilir. Lisansüstü eğitim-öğretimin tamamının bir yabancı dilde yapıldığı programlarda ise dersler ilgili yabancı dilde yürütülür, yeterlik raporu tez, sanatta yeterlik çalışması, savunma sınavları- raporları yabancı dilde ya da Türkçe yazılabilir.

Ö renci kabulü

MADDE 7 - (1) Enstitülerdeki lisansüstü e itim-ö retim programlarına ö renci alınıp alınmamasına, e er alınacaksa kontenjan belirlenmesine anabilim dalı kurullarının görüşü do rultusunda, ilgili enstitü yönetim kurulunca karar verilir. Adaylar, ilanda belirtilen ba vuru süresi içinde girmek istedikleri anabilim ve bilim dalını belirten bir dilekçeye, ba vuru ko ullarında istenen belgeleri ekleyerek, ilgili enstitünün ö renci i leri bürosuna ba vururlar.

(2) Yüksek lisans ve doktora programları ile sanatta yeterlik çalı masına, hangi lisans ve yüksek lisans programlarından mezun olanların ba vurabilecek i Üniversitelerarası Kurul kararı ile belirlenir. Ba vurulan anabilim dalı kurulunun görüşü ve Enstitü Yönetim Kurulunun onayı ile mezun oldu u programdan ba ka bir programa da ö renci kabul edilebilir.

(3) Enstitüler, ilgili anabilim dalı kurulunun önerisi ve Enstitü Yönetim Kurulunun kararı do rultusunda, ö renci kabul edecekleri lisansüstü programların adlarını, kontenjanlarını, ba vuru ko ullarını, son ba vuru tarihini, istenen belgeleri ve di er hususları ilan vererek duyurur. Söz konusu ilan her yarıyıl ba ında ö renci almak üzere verilebilir.

(4) Her program, anabilim veya bilim dalı için; o anabilim dalı ö retim üyeleri, ilgili anabilim dalında yeterli sayıda ö retim üyesi bulunmaması halinde, en yakın anabilim dalları ö retim üyeleri arasından, ilgili anabilim dalı kurulunun önerisi ve Enstitü Yönetim Kurulu kararı ile üç ya da be ki ilik bir de erlendirme jürisi olu turulur.

(5) De erlendirme jürisi, yazılı veya yazılı ve mülakat sınavını yapar, mülakat ve yazılı sınavı sonuç tutana ı ile giri sınavı için ö ngörülen oranlar dikkate alınarak hazırlanan de erlendirme sonuç tutana ını üç gün içinde anabilim dalı ba kanlı ı aracılı ıyla Enstitü müdürlü üne sunar. De erlendirme sonuç tutana ı; ALES, doktora için Üniversitelerarası Kurul tarafından geçerli sayılan dil sınavları, sanatta yeterlik çalı ması için yetenek de erlendirmesi, portfölyo incelemesi ve lisans/yüksek lisans not ortalaması sonuçları ile yapılması halinde mülakat sınav notu dikkate alınarak hazırlanır. De erlendirme sonucunda ba arılı olan adayların listesi Enstitü Yönetim Kurulu kararı ile kesinle ir ve Enstitü müdürlü ü tarafından ilan edilir.

Yüksek lisans programlarına ba vuru artları ve de erlendirme

MADDE 8 - (1) Tezli yüksek lisans programına ba vurabilmek için, adayların bir lisans diplomasına sahip olmaları ve ÖSYM tarafından merkezi olarak yapılan ALES'ten ba vurdu u programa ili kin olarak ilgili anabilim dalının bildirdi i puan türünde en az 55 standart puanına ve 100 üzerinden 55 ve üzeri ya da e de eri lisans not ortalamasına sahip olmaları gerekir.

(2) Tezsiz yüksek lisans programına ba vurmak için adayların bir lisans diplomasına sahip olmaları gerekir. Bu programlara ö renci kabulünde ALES'e girmi olma ko ulu aranmaz.

(3) Güzel Sanatlar Fakültesi ile Konservatuara ö renci kabulünde ALES'e girmi olma ko ulu aranmaz.

(4) Yüksek lisans programlarında ba arı de erlendirmesi a a ıdaki ekildedir:

a) Tezli yüksek lisans programına ba vuran bir adayın ba arı notu; ba vurdu u programın puan türünden ALES puanının % 50'si, yazılı sınav notunun % 30'u, lisans not ortalamasının % 10'u ile mülakat puanının % 10'unun toplamıdır. Mülakat yapılmaması durumunda yazılı sınav % 40 olarak hesaplanır. Adayın ba arılı sayılabilmesi için ba arı notunun ise en az 60 olması gerekir. Mülakat veya yazılı sınavlarından birine girmeyen adaylar ba arısız sayılır. Programa ba vuran adaylar arasında yukarıda belirtilen ba arı de erlendirme notuna göre sıralama yapılır. lan edilen kontenjan sayısı kadar aday, kesin kayıt yaptırmaları için Enstitü internet sayfasında ilan edilir. Asıl listede yer alan adayların süresi içinde kayıt yaptırmaması durumunda, gerekli ba arı puanını sa lamı , ancak kontenjan nedeniyle kayıt yaptıramamı olan di er adaylar, kontenjan dolana kadar puan sırasına göre kayıt süresini takip eden bir hafta içinde kayıt yaptırabilir. Puanların e itli i hâlinde ALES puanı daha yüksek olan adaylar, ba arılı olarak kabul edilir.

b) Tezsiz yüksek lisans programında bir adayın ba arı notu; ALES notunun % 30'u, lisans mezuniyet notunun % 70'i dikkate alınarak belirlenir. ALES puanı olmayanlar için lisans mezuniyet notunun sadece % 70'i hesaplanır. Tezsiz yüksek lisans programına ba vuran adayların ba arı sıralaması yukarıda belirtilen de erlendirme oranlarına göre sıralanır. lan edilen kontenjan sayısı kadar aday, kesin kayıt yaptırmaları için Enstitü internet sayfasında ilan edilir. Asıl listede yer alan adayların süresi içinde kayıt yaptırmaması durumunda, gerekli ba arı puanını sa lamı , ancak kontenjan nedeniyle kayıt yaptıramamı olan di er adaylar, kontenjan dolana kadar puan sırasına göre kayıt süresini takip eden bir hafta içinde kayıt yaptırabilir.

c) Güzel Sanatlar Fakültesi ile Konservatuvar bölümlerinde yürütülen yüksek lisans programlarına ö renci kabulünde ba vuran adaylardan, yazılı ve mülakat puanının %60'ı ve lisans not ortalamasının %40'ı alınarak hesaplanan ba arı puanı 100 üzerinden 60 ve üzerinde olan adaylar ba arılı sayılır. Ancak 60 puanı a an aday sayısının ilan edilen kontenjandan fazla olması durumunda puan sıralaması yapılır. Daha yüksek puan alan adaylar ba arılı sayılır. Puanların e itli i halinde lisans not ortalaması daha yüksek olan adaylar ba arılı olarak kabul edilir. lan edilen kontenjan sayısı kadar aday, kesin kayıt yaptırmaları için Enstitü internet sayfasında ilan edilir. Asıl listede yer alan adayların süresi içinde kayıt yaptırmaması durumunda, gerekli ba arı puanını sa lamı , ancak kontenjan nedeniyle kayıt yaptıramamı olan di er adaylar, kontenjan dolana kadar puan sırasına göre kayıt süresini takip eden bir hafta içinde kayıt yaptırabilir.

Doktora programlarına ba vuru artları ve de erlendirme

MADDE 9 – (1) Doktora programına ba vurabilmek için;

a) Adayların lisans veya tezli yüksek lisans diplomasına veya hazırlık sınıfları hariç en az on yarıyıl süreli Tıp, Di Hekimli i, Eczacılık veya Veteriner Fakülteleri diplomasına ya da Sa lık Bakanlığı nca düzenlenen esaslara göre bir laboratuvar dalında kazanılan uzmanlık yetkisine sahip olmaları,

b) Tezli yüksek lisans diploması, hazırlık sınıfları hariç en az on yarıyıl süreli lisans diploması veya Sa lık Bakanlığı nca düzenlenen esaslara göre bir laboratuvar dalında kazanılan uzmanlık yetkisine sahip olanların, ALES'ten ba vurdu u programın puan türünden en az 60, sekiz yarı yıllık lisans diploması ile ba vuranların ALES'ten ba vurdu u programın puan türünden en az 80 standart puana sahip olmaları ve Üniversitelerarası Kurul tarafından geçerli sayılan dil sınavlarından en az 55 puan almı olmaları, yabancı uyruklu ö rencilerin ana dilleri dı nda ngilizce, Fransızca ve Almanca dillerinden birinden Üniversitelerarası Kurul Yabancı Dil Sınavı (ÜDS), Kamu Personel Yabancı Dil Bilgisi Seviye Tespit Sınavı (KPDS) veya YDS'den en az 55 puan veya Üniversitelerarası Kurulca kabul edilen sınavlardan birinden bu puana e de er bir puan almı olmaları,

c) Lisans mezunu adayların dört üzerinden en az üç veya 100 üzerinden 75 not ortalamasına sahip olması, hazırlık sınıfı hariç en az on yarıyıl süreli tıp, di hekimli i, veteriner ve eczacılık fakültesi mezunlarının ise en az dört üzerinden 2,5 veya 100 üzerinden 65 not ortalamasına sahip olması, yabancı dil programlarında doktora yapacak olanların adı geçen sınavlarda veya Enstitü tarafından yapılacak sınavda ikinci yabancı dilden en az 55 puan almı olmaları gerekir.

ç) Güzel Sanatlar Fakültesi ile Konservatuara ö renci kabulünde ALES'e girmi olma ko ulu aranmaz.

(2) Doktora programlarında ba arı de erlendirmesi a a ıdaki ekildedir:

a) Bir adayın ba arı notu; ba vurdu u programın puan türünden ALES puanının % 50'si, Üniversitelerarası Kurul tarafından geçerli sayılan dil sınavlarından alınan puanın %10'u, mülakat sınavının % 10'u ve yazılı sınav notunun % 20'si, yüksek lisans diploması ile ba vuran adaylar için yüksek lisans not ortalamasının % 10'u, lisans diploması ile ba vuran adaylar için lisans not ortalamasının % 10'unun toplamıdır. Mülakat yapılmaması durumunda yazılı sınav % 30 olarak hesaplanır. Adayın ba arılı sayılabilmesi için ba arı notunun ise en az 65 olması gerekir. Mülakat veya yazılı sınavından birine girmeyen adaylar ba arısız sayılır. lan edilen kontenjan sayısı kadar aday, kesin kayıt yaptırmaları için Enstitünün internet sayfasında ilan edilir. Asıl listede yer alan adayların süresi içinde kayıt yaptırmaması durumunda, gerekli ba arı puanını sa lamı , ancak kontenjan nedeniyle kayıt yaptıramamı olan di er adaylar, kontenjan dolana kadar puan sırasına göre kayıt süresini takip eden bir hafta içinde kayıt yaptırabilir. Puanların e itli i halinde ALES puanı daha yüksek olan adaylar ba arılı olarak kabul edilir.

b) Güzel Sanatlar Fakültesi ile Konservatuvar bölümlerinde yürütülen doktora programlarına ö renci kabulünde ba vuran adaylardan, Üniversitelerarası Kurul tarafından geçerli sayılan dil sınavlarından alınan puanın %20'si, yazılı ve mülakat puanının %40'ı, yüksek lisans diploması ile ba vuran adaylar için lisans not ortalamasının %20'si ve yüksek lisans not ortalamasının %20'si, lisans diploması ile ba vuran adaylar için ise lisans not ortalamasının %40'ı alınarak hesaplanan ba arı puanı 100 üzerinden 60 ve üzerinde olan adaylar ba arılı sayılır. Ancak kazanan aday sayısının ilan edilen kontenjandan fazla olması durumunda daha yüksek puan alan adaylar ba arılı sayılır. Puanların e itli i halinde varsa yüksek lisans not ortalaması yoksa lisans not ortalaması daha yüksek olan adaylar ba arılı olarak kabul edilir. lan edilen kontenjan sayısı kadar aday, kesin kayıt yaptırmaları için Enstitü internet sayfasında ilan edilir. Asıl listede yer alan adayların süresi içinde kayıt yaptırmaması durumunda, gerekli

ba arı puanını sa lamı , ancak kontenjan nedeniyle kayıt yaptıramamı olan di er adaylar, kontenjan dolana kadar puan sırasına göre kayıt süresini takip eden bir hafta içinde kayıt yaptırabilir.

Sanatta yeterlik programlarına ba vuru artları ve de erlendirme

MADDE 10 - (1) Sanatta yeterlik çalı masına ba vurabilmek için adayların, bir lisans veya yüksek lisans diplomasına sahip olmaları ve Güzel Sanatlar Fakültesi ve Konservatuvar dı ndaki bölümlerde ALES sözel kısmından yüksek lisans diploması ile ba vuranların en az 60, lisans diploması ile ba vuranların en az 70 standart puanına sahip olmaları, lisans diploması ile ba vuran adayların not ortalamasının en az 75 veya e de eri dörtlük/harflı sistem notu olması ve Üniversitelerarası Kurul tarafından geçerli sayılan dil sınavlarından birinden en az 55 puan almı olmaları, yabancı uyruklu ö rencilerin ana dilleri dı nda ngilizce, Fransızca ve Almanca dillerinden birinden ÜDS, KPDS veya YDS'den en az 55 puan veya Üniversitelerarası Kurulca kabul edilen bir sınavdan bu puana e de er bir puan almı olmaları gerekir.

(2) Sanatta yeterlik çalı malarında ba arı de erlendirmesi a a ıdaki ekildedir:

a) ALES standart puanının %50'si, Üniversitelerarası Kurul tarafından geçerli sayılan dil sınavlarından alınan puanın %10'u, yetenek de erlendirmesi veya portfölyo incelemesi sonucunun % 20'si, mülakat ve yazılı puanının %10'u, lisans not ortalamasının % 5'i ve yüksek lisans not ortalamasının %5'i, lisans diploması ile ba vuran adaylar için ise lisans not ortalamasının % 10'u alınarak hesaplanan ba arı puanı, 100 üzerinden 60 ve üzerinde olan adaylar ba arılı sayılır. Ancak kazanan aday sayısının ilan edilen kontenjandan fazla olması durumunda daha yüksek puan alan adaylar ba arılı sayılır. Puanların e itli i halinde ALES puanı yüksek olan adaylar ba arılı olarak kabul edilir. lan edilen kontenjan sayısı kadar aday, kesin kayıt yaptırmaları için Enstitünün internet sayfasında ilan edilir. Asıl listede yer alan adayların süresi içinde kayıt yaptırmaması durumunda, gerekli ba arı puanını sa lamı , ancak kontenjan nedeniyle kayıt yaptıramamı olan di er adaylar, kontenjan dolana kadar puan sırasına göre kayıt süresini takip eden bir hafta içinde kayıt yaptırabilir.

b) Güzel Sanatlar Fakültesi ile Konservatuvar bölümlerinde yürütülen sanatta yeterlik programlarına ö renci kabulünde, ba vuran adaylardan; Üniversitelerarası Kurul tarafından geçerli sayılan dil sınavlarından alınan puanın %20'si, yetenek de erlendirmesi veya portfölyo incelemesi sonucunun % 40'ı, yazılı ve mülakat puanının %20'si, lisans not ortalamasının % 10'u ve yüksek lisans not ortalamasının %10'u, lisans diploması ile ba vuran adaylar için ise lisans not ortalamasının % 20'si alınarak hesaplanan ba arı puanı, 100 üzerinden 60 ve üzerinde olan adaylar ba arılı sayılır. Ancak kazanan aday sayısının ilan edilen kontenjandan fazla olması durumunda daha yüksek puan alan adaylar ba arılı sayılır. Puanların e itli i halinde varsa yüksek lisans not ortalaması yoksa lisans not ortalaması daha yüksek olan adaylar ba arılı olarak kabul edilir.

Temel tıp bilimlerinde doktora ba vuru artları ve de erlendirme

MADDE 11 - (1) Temel Tıp Bilimlerinde doktora programlarına ba vurabilmek için Tıp Fakültesi mezunlarının lisans diplomasına, 50 puandan az olmamak ko uluyla temel tıp puanına veya ALES sayısal kısmından en az 60 standart puanına sahip olmaları ve Üniversitelerarası Kurul tarafından geçerli sayılan dil sınavlarından en az 55, yabancı uyruklu ö rencilerin ana dilleri dı nda ngilizce, Fransızca ve Almanca dillerinden birinden ÜDS, KPDS veya YDS'den en az 55 puan veya Üniversitelerarası Kurulca kabul edilen bir sınavdan bu puan muadili bir puan almı olmaları gerekir. Temel tıp bilimlerinde doktora programlarında ba arı de erlendirmesi a a ıdaki ekildedir:

a) Tıp Fakültesi mezunu olmayanların ise yüksek lisans diplomasına (Di Hekimli i Eczacılık ve Veteriner Fakülteleri mezunlarının lisans derecesine) sahip olmaları ALES sayısal kısmından 60 standart puana sahip olmaları ve Üniversitelerarası Kurul tarafından geçerli sayılan dil sınavlarından 55 puan, yabancı uyruklu ö rencilerin ana dilleri dı nda ngilizce, Fransızca ve Almanca dillerinden birinden ÜDS, KPDS veya YDS'den en az 55 puan veya Üniversitelerarası Kurulca kabul edilen bir sınavdan bu puan muadili bir puan almı olmaları gerekir.

b) Temel Tıp Puanı, Tıpta Uzmanlık Sınavında (TUS) Temel Tıp Bilimleri Testi-1 bölümünden elde edilen standart puanın 0,7; Klinik Tıp Bilimleri Testinden elde edilen standart puanın 0,3 ile çarpılarak toplanması ile elde edilir.

c) Tıp Fakültesi mezunlarının Temel Tıp puanının veya ALES standart puanının % 50'si, Tıp Fakültesi mezunu olmayanların ALES standart puanının % 50'si esas alınır. Her iki alan mezunları için Üniversitelerarası Kurul tarafından geçerli sayılan dil sınavlarından alınan puanın % 10'u, yazılı ve mülakat puanının % 30'u ve Tıp Fakültesi, Di Hekimli i ve Veteriner Fakültesi mezunlarının lisans not ortalamasının % 10'u, di er mezunların ise yüksek lisans not ortalamasının % 10'u alınır. Mülakat

yapılmaması durumunda yazılı sınav % 30 olarak hesaplanır. Bu eilde yapılacak hesaplama sonucunda 100 üzerinden 65 ve üzerinde puan alan adaylar ba arılı sayılır. Kazanan aday sayısının ilan edilen sayıdan fazla olması durumunda daha yüksek puan alan adaylar ba arılı sayılır. Puan e itli i halinde ALES ya da Temel Tıp puanı yüksek olan adaylar ba arılı olarak kabul edilir. lan edilen kontenjan sayısı kadar aday, kesin kayıt yaptırmaları için Enstitü internet sayfasında ilan edilir. Asıl listede yer alan adayların süresi içinde kayıt yaptırmaması durumunda, gerekli ba arı puanını sa lamı , ancak kontenjan nedeniyle kayıt yaptıramamı olan di er adaylar, kontenjan dolana kadar puan sırasına göre kayıt süresini takip eden bir hafta içinde kayıt yaptırabilir.

Bilimsel hazırlık programına ö renci kabulü

MADDE 12 - (1)Yüksek lisans ve doktora programlarına kayıt yaptıran ve nitelikleri a a ida belirtilen adaylara eksiklerini gidermek amacıyla ilgili anabilim dalı kurulunun önerisi ve Enstitü Yönetim Kurulunun kararıyla toplam 30 krediyi a mamak üzere lisans programlarından ders aldırılarak bilimsel hazırlık programı uygulanabilir. Buna göre;

a) Lisans derecesini ba vurdukları yüksek lisans veya doktora programından farklı alanlarda almı olan adaylar, lisans derecesini ba vurdukları yüksekö retim kurumu dı ndaki yüksekö retim kurumlarından almı olan yüksek lisans programı adayları, lisans veya yüksek lisans derecelerini ba vurdukları yüksekö retim kurumu dı ndaki yüksekö retim kurumlarından almı olan doktora adayları, lisans veya yüksek lisans derecesini ba vurdukları doktora programından farklı alanda almı olan adaylar bilimsel hazırlık programına bu Yönetmelikteki lisansüstü programlara ba vuru artlarını ta ımları kaydıyla kabul edilir.

b) Bilimsel hazırlık programında alınması zorunlu dersler, ilgili lisansüstü programı tamamlamak için gerekli görülen derslerin yerine geçemez. Ancak bilimsel hazırlık programındaki bir ö renci, bilimsel hazırlık derslerinin yanı sıra ilgili anabilim dalı kurulunun önerisi ve Enstitü Yönetim Kurulu onayı ile lisansüstü programa yönelik dersler de alabilir.

c) Bilimsel hazırlık programı ile ilgili devam, ders sınavları, ders notları, derslerden ba arılı sayılma ko ulları, ders tekrarı ve di er esaslarla ilgili durumlarda ilgili yönetmelik hükümleri uygulanır. Bilimsel hazırlık programında alınan dersler ba arılmadı ı sürece ö renci aynı dersleri almakla yükümlüdür. Bu dersleri ba armadan teze ba layamaz.

ç) Bilimsel hazırlık programında geçirilecek süre bu Yönetmelikte belirtilen yüksek lisans ve doktora programı sürelerine dâhil edilmez.

Özel ö renci kabulü

MADDE 13 - (1) Bir yüksekö retim kurumu mezunu olup, belirli bir konuda bilgisini artırmak isteyenler, ilgili enstitü, anabilim dalı kurulunun kararı ve Enstitü Yönetim Kurulunun onayı ile lisansüstü derslere özel ö renci olarak kabul edilebilir. Özel ö renci statüsünde ders alanlar ö rencilik haklarından yararlanamaz.

(2) Özel ö rencilik için ba vurular her yarıyılın ba lamasından itibaren on be gün içinde yapılır. Ö renci, ilgili anabilim dalına yaptı ı ba vuruda almak istedi i dersleri belirtir ve bitirdi i lisans veya lisansüstü diplomasının bir ö rne i ile lisans ve/veya lisansüstünde aldı ı derslere ait bir belgeyi de dilekçesine ekler. Anabilim Dalı Kurulu ba vuruyu uygun bulursa, görü ünü anabilim dalı kurul kararı ekinde Enstitüye önerir. Özel ö rencilik ba vuruları Enstitü Yönetim Kurulunca yarıyılın veya ders yılının ba lamasından itibaren en geç iki hafta içinde sonuçlandırılır. Özel ö renci olarak kabul edilenlere durum bir yazı ile bildirilir ve katkı payını yatıran özel ö rencinin ilgili ders/derslere kaydı yapılır. Özel ö renci statüsünde bir yarıyıldan sadece iki ders alınabilir. isteyen özel ö rencilere aldı ı dersler, kredileri ve ba arı notunu belirten bir belge ilgili enstitü müdürlü ü tarafından verilir.

Yatay geçi yoluyla ö renci kabulü

MADDE 14 - (1) Üniversite içindeki ba ka bir enstitü anabilim dalında veya ba ka bir yüksekö retim kurumunun lisansüstü programında en az bir yarıyılı tamamlamı olan ba arılı ö renci, ilgili anabilim dalı kurulunun olumlu görü ü ve Enstitü Yönetim Kurulunun kararıyla lisansüstü programlara yatay geçi yoluyla kabul edilebilir. İlgili anabilim dalı kurulunun görü ü alınarak Enstitü yönetim kurullarınca belirlenen yatay geçi kontenjanları ilan verilerek duyurulur.

(2) Teze ba lamı ö renci yatay geçi yoluyla Enstitüye kayıt yaptıramaz. Derslerini tamamlamı ve tez a masına gelmi , ancak tez çalı masına ayrılaca ı enstitüde ba lamamı olan ö rencilerin yatay geçi yapmaları, ilgili anabilim dalı kurulunun önerisi ve Enstitü Yönetim Kurulunun kararı ile mümkün olabilir.

(3) Yatay geçi yapacak ö rencinin; ikinci fıkrada ö ngörölen ko ulları sa laması, kayıtlı bulundu u enstitüde almı oldu u derslerin tümünü ba armı olması ve aldı ı derslerden genel not ortalamasının yüksek lisans için 100 üzerinden en az 70 ve doktora için en az 75 puan veya e de eri olması gerekir.

(4) Ba vurular ilgili Enstitü Yönetim Kurulunca incelenip de erlendirilir. De erlendirmede yukarıda belirtilen ko ullar aranır. Yatay geçi ko ullarını sa layanların sayısı ilan edilen kontenjandan fazla ise genel not ortalaması daha yüksek olanlar öncelik kazanır.

(5) Lisansüstü programlara ba vuran adaylar ile yatay geçi yoluyla bir enstitüden ba ka bir enstitüye geçmek isteyen lisansüstü programlara kayıtlı ö rencilerin harfli sisteme göre hazırlanmı not durum belgeleri (transkript), Senato tarafından kabul edilen dönü üm tablosuna göre hesaplanır.

Lisansüstü programlara kayıt

MADDE 15 - (1) Kayıt yapma ve kayıt yenileme için, ba vuru ko ullarını yerine getiren ve kesin kayıt hakkını kazanan adaylar ilgili Enstitü Yönetim Kurulunca belirlenen belgeleri süresi içerisinde Enstitüye teslim ederler. Kazanan adayların süresi içinde kayıt yaptırmaması durumunda, gerekli ba arı puanını sa lamı , ancak kontenjan nedeniyle kayıt yaptıramamı olan di er adaylar, kontenjan dolana kadar puan sırasına göre kayıt süresini takip eden bir hafta içinde kayıt yaptırabilir. Ö renciler, her yarıyıl ba nda kayıtlarını yenilemekle yükümlüdürler. Bu Yönetmelikte belirtilen lisansüstü ö renim süresini zamanında tamamlayamayanlar, ilgili mevzuatta belirlenen katkı payı veya ö renim ücretini ödemek zorundadır. Bu ö rencilerin, ders ve sınavlara katılmak ile tez hazırlama hariç ö rencilere tanınan di er haklardan yararlandırılmaksızın ö rencilik statüleri devam eder.

(2) Enstitü Yönetim Kurulu a a ıda belirtilen mazeretlerinden dolayı lisansüstü ö rencilerinin kayıtlarını en çok iki yarıyıl süre ile dondurabilir. Ancak zorunlu olarak askere alınma veya meslekleri ya da lisansüstü çalı maları ile ilgili olarak yurtdı ma gitme veya aynı amaçla süreli olarak bir yurt içi kurulu ta görevlendirilme durumunda ö rencilerin kayıtları dört yarıyıla kadar dondurulabilir:

a) Ders yükünü ba arı ile tamamlayan bir ö rencinin tez çalı malarının donanım veya malzeme sa lanmasındaki güçlükler gibi kendi iste i dı ndaki nedenlerle aksaması,

b) Hastalık, do al afet, anne, baba, e veya çocu un uzun süreli hastalı ı veya ölümü gibi nedenler,

c) Enstitü Yönetim Kurulunun uygun görece i di er nedenler.

(3) A a ıda belirtilen süreler azami ö renim süresi içinde de erlendirilir:

a) Programa kayıtlı olunan süreler,

b) De i im programları kapsamında yurt dı nda ö renim görölen süreler,

c) Ortak diploma programları kapsamında yurt dı nda ö renim görölen süreler,

ç) zinli veya izinsiz kayıtsız geçirilen süreler.

Ders sınavları ve de erlendirme

MADDE 16 - (1) Ders kredileri, bir lisansüstü dersin yarıyıl kredi de eri, bir yarıyıl devam eden bir dersin haftalık teorik ders saatinin tamamı ile haftalık uygulama veya laboratuvar saatinin yarısının toplamını ifade eder.. Kredilerin AKTS kar ılıkları ilgili anabilim dalının teklifi ve Enstitü Kurulunun kararıyla belirlenir.

(2) Lisansüstü programlarda, bir dersin sınavına girebilmek için teorik derslerin en az %70'ine, laboratuvar ve uygulamaların ise en az % 80'ine katılıp ba arılı olunması gerekir.

(3) Lisansüstü dersler Enstitü anabilim dalı kurulunun önerisi ve Enstitü Kurulunun onayı ile açılır.

(4) Lisansüstü ö retim programlarına kesin kaydını yaptıran ö renciler için ilgili anabilim dalı kurulunun önerisi ve Enstitü Yönetim Kurulunun onayı ile ö renci kayıt yaptırdı nda ders danı manı atanır.

(5) Ö renci, alaca ı dersleri ders danı manının önerisiyle belirler. Belirlenen dersler her yarıyılın ilk on be günü içinde, anabilim dalı kurulunun kararı ile ilgili enstitü müdürlü üne sunulur. Ders de i ikli i, ö rencinin alaca ı derslerle ilgili, ders ekleme ve ders çıkarma i lemleri bu süre içerisinde yapılabilir.

(6) Lisansüstü ö renci ba arısız oldu u bir dersi belirlenen azami ö renim süresi içinde bir kez daha alır. Ba arısız olunan bir dersin, ö retim üyesinin ayrılması, vefat gibi özel sebeplerden dolayı açılmaması ya da ö renim süresi boyunca iki defa alınıp ba arısız olunması durumunda ö rencinin talebi, ilgili anabilim dalının önerisi ve Enstitü Yönetim Kurulunun onayı ile takip eden yarıyıldaki yeni bir ders alınabilir.

(7) Bir öğrencinin kayıtlı olduğu ve başka bir enstitüden almış olduğu lisansüstü derslerden yüksek lisans için 70, doktora için 75 ve daha yüksek notla başarılı dersler, anabilim dalının önerisi ve Enstitü Yönetim Kurulunun onayı ile yüksek lisans ve doktora için geçerli derslerden sayılabilir. Önceden özel öğrenci olarak ders alanlar ilgili anabilim dalının lisansüstü programına kayıt yaptırmaya hak kazandıklarında; öğrencinin başvurusu, anabilim dalının önerisi ve Enstitü Yönetim Kurulunun kararı ile aldıkları derslerden muaf sayılabilirler. Bu derslerden muaf sayılabilmesi için öğrencinin ilgili dersleri, son iki yıl içerisinde almış ve başarılı olması gerekir. Öğrencinin muaf sayılacağı derslerin kredisi, lisansüstü programı tamamlaması için gerekli olan kredinin %50'sini geçemez. Başka üniversitelerden özel öğrenci statüsünde alınmış dersler için de aynı hükümler uygulanır.

(8) Tez, proje veya sanatta yeterlik danışmanlığı tarafından danışmanlığı yaptıran öğrenciler için, uzmanlık alan dersi adıyla bir ders açılabilir. Açılması durumunda öğrenciler bu dersi almakla yükümlüdür. Uzmanlık alan dersi, tez danışmanlığının Enstitü Yönetim Kurulu tarafından kabul edildiği tarihten itibaren başlar, yıllık izin süreleri hariç yarıyıl ve yaz tatilleri de dâhil olmak üzere Enstitü Yönetim Kurulunun öğrencinin mezuniyetine karar verdiği tarihe kadar kesintisiz devam eder.

(9) Sınavlar; yazılı, sözlü, yazılı-uygulamalı veya sözlü-uygulamalı yapılabilir. Enstitülerdeki sınavlarda tam not 100'dür. Ders başarı notunun yüksek lisans en az 70, doktora ve sanatta yeterlikte ise en az 75 olması gerekir.

(10) Sınav sonuçları, en geç yarıyıl sonu sınav döneminin son gününü izleyen iki hafta içinde ilgili anabilim dalı başkanlığı aracılığıyla başarı notu olarak Enstitüye bildirilir. Öğrenciler lisansüstü derslerde alınan notlara ilişkin itirazlarını, notların ilanından itibaren bir hafta içinde ilgili enstitü müdürlüğüne yaparlar. İtirazla ilgili işlemler Enstitü müdürlüğünce yürütülür ve sonuçlandırılır.

Yüksek lisans programları

MADDE 17 – (1)Yüksek lisans programı, tezli ve tezsiz olmak üzere iki şekilde yürütülebilir. Tezli ve tezsiz yüksek lisans programları arasında geçiş için izin vermek Senatonun yetkisindedir.

(2) Yükseköğretim Kurulu kararı üzerine; öğrenci elemanı ve öğrencilerin aynı mekânda bulunma zorunluluğu olmaksızın, bilgi ve iletişim teknolojilerine dayalı olarak öğrenci faaliyetlerinin planlanması ve yürütüldüğü lisansüstü uzaktan öğrenci programları açılabilir. Uzaktan öğrenci programlarının açılabilmesi için alanlar, uzaktan öğrenci yoluyla verilecek dersler ve kredi miktarları, ders materyallerinin hazırlanması, sınavlarının yapılma şekli, yükseköğretim kurumları arasında bu amaçla yapılacak protokoller ile uzaktan öğrenci eğitimine ilişkin diğer hususlar, Yükseköğretim Kurulu tarafından belirlenir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Tezli Yüksek Lisans Programı

Amaç ve kapsam

MADDE 18 - (1) Tezli yüksek lisans programının amacı, öğrencinin bilimsel araştırma yaparak bilgilere erişme, bilgiyi değerlendirme ve yorumlama yeteneğini kazanmasını sağlamaktır. Bu program toplam yirmi bir krediden az olmamak koşuluyla en az yedi adet ders, bir seminer dersi ve tez çalışmasıyla oluşur. Uzmanlık alan dersi, seminer dersi ve tez çalışması kredisiz olup başarılı veya başarısız olarak değerlendirilir. Öğrenci her yarıyıl başında tez çalışmasıyla ilgili danışmanlığının da görüşünü içeren bir raporu Enstitüye sunar. Öğrenci en geç üçüncü yarıyılın başından itibaren her yarıyıl tez çalışmasına kayıt yaptırmak zorundadır.

(2) Öğrencinin alacağı dersler, ilgili enstitü anabilim dalı kurulunun önerisi ve Enstitü Yönetim Kurulunun onayı ile diğer yükseköğretim kurumlarında verilmekte olan lisansüstü derslerden seçilebilir.

Süre

MADDE 19 - (1) Tezli yüksek lisans programını tüm öğrencilik haklarına sahip olarak azami tamamlama süresi üç yıldır.

(2) Derslerini, seminer dersini ve tez çalışmasını başarı ile tamamlayan öğrenciler, en erken üçüncü yarıyılın sonunda mezun olabilirler.

(3) Tezli yüksek lisans programını azami üç yıl içinde başarı ile tamamlayamayanlar, 2547 sayılı Kanununun 46 ncı maddesinde belirtilen koşullara göre ilgili döneme ait öğrenci katkı payı veya öğrenci ücretlerini ödemek koşulu ile öğrencilerine devam etmek için kayıt yaptırabilir. Bu durumda ders ve sınavlara katılma ile tez hazırlama hariç, öğrencilere tanınan diğer haklardan yararlandırılmaksızın öğrencilik statüleri devam eder.

Tez danı manı atanması

MADDE 20 - (1) Tezli yüksek lisans programında, Enstitü anabilim dalı kurulu her ö renci için bir tez danı manını en geç ikinci yarıyılın sonuna kadar Enstitüye önerir. Tez danı manı önerisi Enstitü Yönetim Kurulu onayı ile kesinleşir. Ö rencinin tez danı manıyla görüşerek belirlediği tez konusu, anabilim dalı kurulu kararı ve Enstitü Yönetim Kurulu onayı ile kesinleşir. Bir ö rencinin tez danı manı, ö rencinin veya danı manın yazılı talebi ve anabilim dalı kurulunun gerekçeli önerisi üzerine Enstitü Yönetim Kurulu kararıyla değiştirilebilir. Tez çalışmasının niteliğinin birden fazla tez danı manı gerektirdiği durumlarda ikinci tez danı manı atanabilir.

(2) Tez danı manı, ö retim üyeleri veya yeterli sayıda ö retim üyesi yoksa tez konusu ile ilgili bilim dalında doktora yapmış ö retim görevlileri arasından seçilebilir.

Yüksek lisans tezinin sonuçlanması

MADDE 21 - (1) Tezli yüksek lisans programındaki bir ö renci tez çalışmasıyla ilgili olarak elde ettiği sonuçları Senatoya kabul edilen tez yazım kurallarına uygun biçimde yazmak ve tezini jüri önünde sözlü olarak savunmak zorundadır.

(2) Yüksek lisans tez jürisi, ilgili enstitü anabilim dalı kurulunun önerisi ve Enstitü Yönetim Kurulunun onayı ile atanır. Jüri, birisi ö rencinin tez danı manı ve en az birisi yüksekö retim kurumu içindeki ilgili başka bir anabilim dalından veya başka bir yüksekö retim kurumundan olmak üzere üç veya beş kişiden oluşur. Jürinin üç kişiden oluşması durumunda ikinci tez danı manı jüri üyesi olamaz.

(3) Anabilim dalı kurulunun önerisi ve Enstitü Yönetim Kurulunun kararıyla belirlenen tarihte toplanan jüri üyeleri, ö renciyi tez sınavına alır. Tez sınavı, tez çalışmasının sunulması ve bunu izleyen tez alanıyla ilgili soru-cevap bölümünden oluşur.

(4) Tez sınavının tamamlanmasından sonra jüri, dinleyicilere kapalı olarak tez hakkında salt çoğunlukla kabul, ret veya düzeltme kararı verir. Bu kararla ilgili tutanak ve jüri üyelerinin hazırladıkları kişisel tez değerlendirme raporları Enstitü anabilim dalı başkanlığına tez sınavını izleyen üç gün içinde ilgili enstitüye ulaştırılır.

(5) Tezi hakkında düzeltme kararı verilen ö renciye en fazla üç ay ek süre verilir. Tezi reddedilen veya düzeltme sonrası savunmada reddedilen ö renciye yeni bir tez konusu verilir veya ö rencinin talepte bulunması hâlinde, tezsiz yüksek lisans programının ders kredi yükü, proje yazımı ve benzeri gereklerini yerine getirmesi olmak kaydıyla kendisine tezsiz yüksek lisans diploması verilerek programla ilgili kişi sona erdirilir. Kendisine yeni bir tez konusu verilen ö renci ilgili döneme ait ö renci katkı payı veya ö renim ücretlerini ödemek zorunlu ile ö renimlerine devam etmek için kayıt yaptırabilir. Bu durumda, tez ile ilgili artları yerine getirmek ve sınavlara katılmak hariç, ö rencilere tanınan diğer haklardan yararlandırılmaksızın ö rencilik statüleri devam eder.

Tezli yüksek lisans diploması

MADDE 22 - (1) Tez sınavında başarılı olmak ve diğer koşulları da sağlamak kaydıyla, yüksek lisans tezinin ciltlenmiş sekiz kopyasını tez sınavına giriş tarihinden itibaren bir ay içinde ilgili enstitüye teslim eden ve tezi ekil yönünden uygun bulunan yüksek lisans ö rencisine tezli yüksek lisans diploması verilir.

(2) Yüksek lisans diploması üzerinde ö rencinin izlemi olduğu Enstitü anabilim dalındaki programın onaylanmış adı bulunur.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Tezsiz Yüksek Lisans Programı

Amaç ve kapsam

MADDE 23 - (1) Tezsiz yüksek lisans programının amacı, ö renciye mesleki konuda derin bilgi kazandırmak ve mevcut bilginin uygulamada nasıl kullanılacağını göstermektir. Tezsiz yüksek lisans programı, birinci ve ikinci ö retimde yürütülebilir. Bu program toplam otuz krediden az olmamak zorunluyla en az on adet ders ile dönem projesi dersinden oluşur. Derslerini ve proje çalışmasını başarıyla tamamlayan ikinci ö retim öğrencileri, ö renim ücretinin tamamını ödemek zorunluyla en erken üçüncü yarıyılın sonunda mezun olabilirler.

(2) Dönem projesi dersi kredisiz olup başarılı veya başarısız olarak değerlendirilir. Ö renci, dönem projesini aldığı yarıyıldan önce dönem projesine kayıt yaptırmak ve yarıyıl sonunda yazılı bir rapor vermek zorundadır. Dönem projesinin; yazılı bilimsel kaynaklara dayalı olarak verilen konuda kendisi de bir kaynak olacaktır nitelikte hazırlanması gerekir. Ö renci, dönem projesi raporunu en erken üçüncü yarıyıl içinde Enstitünün tez yazım kurallarına göre hazırlayarak danı manına sunabilir. Dönem projesi raporunun hazırlanması, sunulması ve değerlendirilmesi en geç altı yarıyıl içinde sonuçlandırılır.

(3) Tezsiz yüksek lisans programının sonunda yeterlik sınavı uygulanabilir. Uygulanmasına karar verilmesi halinde Enstitü Yönetim Kurulu, anabilim dalı kurulunun önerisi ile ö rencinin yeterlik sınavını yapmak üzere içinde danı manının da bulundu u üç veya be asıl ve iki yedek üyeden olu an bir yeterlik sınav jürisi kurar ve sınav tarihini belirler. Belirlenen tarihte yapılan sınavda ö rencinin dönem projesi ve aldığı derslerle ilgili yeterli i ölçülür. Jüri, ö rencinin sorulara verdiği cevapları de erlendirerek salt ço unlukla ba arılı veya ba arısız oldu una karar verir. Ba arısızlık halinde ö renci kalan ö renim süresi içinde belirlenen tarihte aynı jüri tarafından tekrar yeterlik sınavına alınır. Yeterlik sınav tutana ı anabilim dalı ba kanlı nca üç gün içerisinde ilgili enstitüye bildirilir.

(4) İkinci ö retim lisansüstü programlarında sadece tezsiz yüksek lisans e itimi yürütülebilir. Bu programlarda doktora ve tezli yüksek lisans e itimi yapılamaz. İkinci ö retim tezsiz yüksek lisans programında uyulacak di er esaslar Senato tarafından belirlenir.

(5) Ö rencinin alacağı derslerin en çok üç tanesi, lisans ö renimi sırasında alınmamı olmasi ko uluyla, lisans derslerinden seçilebilir.

Danı man atanması

MADDE 24 - (1) Tezsiz yüksek lisans programında, anabilim dalı kurulunun önerisi ve Enstitü Yönetim Kurulunun kararıyla her ö renci için ders seçiminde ve dönem projesinin yürütülmesinde danı manlık yapacak bir ö retim üyesi veya doktoralı bir ö retim görevlisi en geç birinci yarıyılın sonuna kadar atanır.

Süre

MADDE 25 - (1) Programın azami süresi üç yıldır. Tezsiz yüksek lisans programını azami üç akademik yıl içinde ba arı ile tamamlayamayanlar, 2547 sayılı Kanunun 46 ncı maddesinde belirtilen ko ullara göre ilgili döneme ait ö renci katkı payı veya ö renim ücretlerini ö demek ko ulu ile ö renimlerine devam etmek için kayıt yaptırabilir. Bu durumda, ders ve sınavlara katılma hariç, ö rencilere tanınan di er haklardan yararlandırılmaksızın ö rencilik statüleri devam eder.

Tezsiz yüksek lisans diploması

MADDE 26 - (1) Kredili derslerini ve dönem projesini ba arıyla tamamlayan yüksek lisans ö rencisine tezsiz yüksek lisans diploması verilir.

(2) Yüksek lisans diploması üzerinde ö rencinin izlemi oldu u Enstitü anabilim dalındaki programın onaylanmı adı bulunur.

(3) Tezsiz yüksek lisans programına devam edenler, ba vurdukları yüksekö retim kurumunca tezli yüksek lisans programı için belirlenmi olan asgari artları yerine getirmek ve asgari 30 kredilik dersi ba arıyla tamamlamak kaydıyla, tezli yüksek lisans programına geçi yapabilirler. Bu durumda tezsiz yüksek lisans programında alınan dersler Enstitü Yönetim Kurulu kararıyla tezli yüksek lisans programındaki derslerin yerine sayılır. Geçi yapan ö renci hakkında tezli yüksek lisans programındaki hükümler uygulanır.

BE NC BÖLÜM

Doktora Programı

Amaç ve kapsam

MADDE 27 - (1) Doktora programının amacı; ö renciye ba ımsız ara tırma yapma, bilimsel olayları geni ve derin bir bakı açısı ile irdeleyerek yorum yapma ve yeni sentezlere ula mak için gerekli adımları belirleme yetene i kazandırmaktır. Doktora çalı ması sonunda hazırlanacak tezin,

- a) Bilime yenilik getirme,
- b) Yeni bir bilimsel yöntem geli tirme,
- c) Bilinen bir yöntemi yeni bir alana uygulama, niteliklerinden birini yerine getirmesi gerekir.

(2) Doktora programı, yüksek lisans derecesi olan ö renciler için toplam yirmi bir krediden az olmamak ko uluyla en az yedi adet ders, bir seminer dersi, yeterlik sınavı, tez önerisi ve tez çalı masından olu ur. Uzmanlık alanı dersi, seminer dersi ve tez çalı ması kredisiz olup ba arılı veya ba arısız olarak de erlendirilir. Dört yıllık lisans derecesi ile kabul edilmi ö renciler için de en az kırk iki kredilik on dört adet ders, bir seminer dersi, yeterlik sınavı, tez önerisi ve tez çalı masından olu ur.

(3) Lisansüstü dersler, ilgili enstitü anabilim dalı kurulunun kararı ve Enstitü Yönetim Kurulu onayı ile di er yüksekö retim kurumlarında verilmekte olan lisansüstü derslerden de seçilebilir.

(4) Lisans dersleri, ders yüküne ve doktora kredisine sayılmaz.

(5) Doktora programları yurtiçi ve yurtdışı entegre doktora programları ekinde de düzenlenebilir. Bu programlar üniversitenin teklifi ö retim üyesi ve ara tırıcı yeti tirme kurulunun görü ü üzerine Yüksekö retim Kurulunca belirlenen esaslara göre uygulanır.

Süre

MADDE 28 - (1) Doktora programını yüksek lisans derecesi ile kabul edilenler için tüm ö rencilik haklarına sahip olarak tamamlama süresi altı yıl, lisans derecesi ile kabul edilenler için azami dokuz yıldır. Kredili dersleri ba arıyla tamamlamanın süresi tezli yüksek lisans derecesi ile kabul edilenler için asgari bir yıl, azami iki yıl; lisans derecesi ile kabul edilenler için asgari iki, azami üç yıldır.

(2) Tez çalı masını yüksek lisans derecesi ile kabul edilenler için altıncı yıl, lisans derecesi ile kabul edilenler için dokuzuncu yılın sonuna kadar tamamlayamayan ö renciye, ilgili enstitü anabilim dalı ba kanlı mın önerisi ve ilgili Enstitü Yönetim Kurulu onayı ile tezini jüri önünde savunması için her seferinde en az altı ay olmak üzere yeni süreler verilir.

(3) Derslerini ve tez çalı masını ba arı ile tamamlamı olan ö renciler, en az iki tez izleme komitesi raporunun ba arılı olması ko uluyla danı man ve anabilim dalı kurulunun gerekçeli önerisi, Enstitü Yönetim Kurulu onayı ile altıncı yarıyılın sonunda mezun olabilirler.

(4) Kredili derslerini azami süresi içinde ba arıyla tamamlayamayanlar ile azami süresi içinde tez çalı masını tamamlayamayanlar, 2547 sayılı Kanununun 46 ncı maddesinde belirtilen ko ullara göre ilgili döneme ait ö renci katkı payı veya ö renim ücretlerini ö demek ko ulu ile ö renimlerine devam etmek için kayıt yaptırabilir. Bu durumda, ders ve sınavlara katılma ile tez hazırlama hariç, ö rencilere tanınan di er haklardan yararlandırılmaksızın ö rencilik statüleri devam eder.

(5) Lisans derecesi ile doktora programına ba vurmu olanlardan, gerekli kredi yükü, proje ve benzeri di er artları yerine getirmi olmaları kaydıyla doktora tezinde ba arılı olamayan ö rencilerin talepleri hâlinde kendilerine tezsiz yüksek lisans diploması verilir.

(6) Kredili derslerini ba arıyla bitiren, yeterlik sınavında ba arılı bulunan ve tez önerisi kabul edilen yüksek lisans derecesi ile kabul edilmi olan ö renciler en geç altıncı yılın sonunda, lisans derecesi ile kabul edilmi olan ö renciler en geç dokuzuncu yılın sonunda tez savunmasını yapmak zorundadır.

Tez danı manı atanması

MADDE 29 - (1) Enstitü anabilim dalı kurulu her ö renci için tez danı manını ve danı manının belirleyece i tez konusunu ilgili enstitüye önerir. Tez danı manı önerisi Enstitü Yönetim Kurulu kararıyla kesinle ir. Ancak tez danı manının, en geç üçüncü yarıyılın ba nına kadar atanması zorunludur. Tez çalı masının niteli inin birden fazla tez danı manı gerektirdi i durumlarda ikinci tez danı manı atanabilir.

(2) Tez danı manı ö retim üyeleri arasından seçilir. kinci tez danı manının da en az doktora derecesine sahip olması gerekir.

Yeterlik sınavı

MADDE 30 - (1) Yeterlik sınavının amacı, ö rencinin temel konular ve doktora çalı ması ile ilgili konularda derinli ine bilgi sahibi olup olmadı mın sınanmasıdır. Yeterlik sınavları yılda iki kez yapılır.

(2) Ö renci, kredili derslerini tamamlamasını izleyen yarıyıldaki yeterlik sınavına alınır. Ancak tezli yüksek lisans derecesi ile ba vuran ö renci en geç be inci yarıyılın sonuna kadar, lisans diploması ile kabul edilen ö renci en geç yedinci yarıyılın sonuna kadar yeterlik sınavına girmek zorundadır.

(3) Yeterlik sınavları; Enstitü anabilim dalı kurulu tarafından önerilen ve Enstitü Yönetim Kurulu tarafından onaylanan be ki ilik, sürekli görev yapan doktora yeterlik komitesi tarafından düzenlenir ve yürütülür. Komite, farklı alanlardaki sınavları hazırlamak, uygulamak ve de erlendirmek amacıyla sınav jürileri önerir. Komite üç yılda bir yenilenir, süresi dolan üye yeniden seçilebilir. Doktora yeterlik sınav jürisi ve sınavlara ili kin esaslar unlardır:

a) Doktora yeterlik sınav jürisi, doktora yeterlik komitesince ö ngörülen ve Enstitü Yönetim Kurulunca kabul edilen; biri tez danı manı ve biri ba ka bir yüksekö retim kurumundan olmak üzere be asıl ve biri ba ka bir yüksekö retim kurumundan olmak üzere iki yedek üyeden olu ur.

b) Doktora yeterlik sınavı, yazılı ve sözlü olarak iki bölüm hâlinde yapılır. Doktora yeterlik komitesi, sınav jüri önerileri ve ö rencinin yazılı ve sözlü sınavlardaki ba arı durumunu de erlendirerek, ö rencinin ba arılı veya ba arısız oldu una oy çoklu uyla karar verir. Bu karar, Enstitü anabilim dalı ba kanlı mınca yeterlik sınavını izleyen üç gün içinde ilgili enstitüye tutanakla bildirilir.

c) Yeterlik sınavında ba arısız olan ö renci, bir sonraki yarıyıldaki tekrar sınava alınır.

(4) Doktora yeterlik komitesi, yeterlik sınavını ba arıyla tamamlayan bir ö rencinin ders yükünü tamamlamı olsa bile toplam kredi miktarının 1/3'ünü geçmemek kaydıyla ders/dersler almasını isteyebilir.

(5) Lisans derecesi ile kabul edilmi ve en az yedi dersini ba arı ile tamamlamı bir ö renci, danı manın onayı, ilgili anabilim dalı kurulu önerisi ve Enstitü Yönetim Kurulu onayı ile yüksek lisans programına geçebilir. Yüksek lisans programına geçme durumunda bu Yönetmeli in ilgili hükümleri uygulanır.

Tez izleme komitesi

MADDE 31 - (1) Yeterlik sınavında ba arılı bulunan ö renci için ilgili enstitü anabilim dalı kurulunun önerisi ve Enstitü Yönetim Kurulu onayı ile bir ay içinde bir tez izleme komitesi olu turulur.

(2) Tez izleme komitesi üç ö retim üyesinden olu ur. Komitede tez danı manından ba ka ilgili enstitü anabilim dalı içinden ve dı ından birer üye yer alır. kinci tez danı manının olması durumunda ikinci tez danı manı dilerse komite toplantılarına katılabilir.

(3) Tez izleme komitesinin kurulmasından sonraki dönemlerde, ilgili enstitü anabilim dalı kurulunun önerisi ve Enstitü Yönetim Kurulu onayı ile üyelerde de i iklik yapılabilir.

Tez önerisi savunması

MADDE 32 - (1) Doktora yeterlik sınavını ba arı ile tamamlayan ö renci, en geç altı ay içinde, yapaca ı ara tırmanın amacını, yöntemini ve çalı ma planını kapsayan tez önerisini tez izleme komitesi önünde sözlü olarak savunur. Ö renci, tez önerisi ile ilgili yazılı bir raporu sözlü savunmadan en az on be gün önce komite üyelerine da ıtır.

(2) Tez izleme komitesi, ö rencinin sundu u tez önerisinin kabul veya reddedilece ine salt ço unlukla karar verir. Bu karar, Enstitü anabilim dalı ba kanlı ınca tez önerisini izleyen üç gün içinde ilgili enstitüye tutanakla bildirilir.

(3) Tez önerisi reddedilen ö renci, yeni bir danı man ve tez konusu seçme hakkına sahiptir. Böyle bir durumda yeni bir tez izleme komitesi atanabilir.

(4) Tez önerisi kabul edilen ö renci için tez izleme komitesi, Ocak-Haziran ve Temmuz-Aralık ayları arasında birer kere olmak üzere yılda iki kez toplanır. Ö renci toplantı tarihinden en az bir ay önce komite üyelerine yazılı bir rapor sunar. Bu raporda o ana kadar yapılan çalı maların özeti ve bir sonraki dönemde yapılacak çalı ma planı belirtilir. Ö rencinin tez çalı ması, komite tarafından ba arılı veya ba arısız olarak belirlenir.

Doktora tezinin sonuçlandırılması

MADDE 33 - (1) Doktora programındaki bir ö renci, elde etti i sonuçları Senatoca kabul edilen tez yazım kurallarına uygun biçimde yazmak ve tezini jüri önünde sözlü olarak savunmak zorundadır.

(2) Doktora tez jürisi, ilgili enstitü anabilim dalı ba kanlı ının önerisi ve Enstitü Yönetim Kurulu onayı ile atanır. Jüri, üçü ö rencinin tez izleme komitesinde yer alan ö retim üyeleri ve en az biri ba ka bir yüksekö retim kurumunun ö retim üyesi olmak üzere be ki iden olu ur.

(3) Anabilim dalı kurulunun önerisi ve Enstitü Yönetim Kurulunun kararıyla belirlenen tarihte toplanan jüri üyeleri, ö renciyi tez sınavına alır. Tez sınavı, tez çalı masının sunulması ve bunu izleyen soru-cevap bölümünden olu ur.

(4) Tez sınavının tamamlanmasından sonra jüri tez hakkında salt ço unlukla kabul, ret veya düzeltme kararı verir. Bu kararla ilgili tutanak ve jüri üyelerinin hazırladıkları ki isel tez de erlendirme raporları Enstitü anabilim dalı ba kanlı ınca tez sınavını izleyen üç gün içinde ilgili enstitüye ula tırılır. Tezi hakkında düzeltme kararı verilen ö renci en geç altı ay içinde gere ini yaparak tezini teslim eder ve anabilim dalı kurulunun önerisi ve Enstitü Yönetim Kurulunun kararıyla belirlenen tarihte tezini aynı jüri önünde yeniden savunur. Düzeltme sonrası savunmada tezi reddedilen veya düzeltme süresi sonunda düzeltilmi tezini Enstitüye teslim etmeyen ö rencinin Enstitü anabilim/anasanat dalının önerisi ve Enstitü Yönetim Kurulunun kararı ile tez danı manı ve/veya tez konusu de i tirilir.

(5) Lisans derecesi ile doktora kabul edilmi olanlardan tezde ba arılı olamayanlar için talepleri halinde tezsiz yüksek lisans diploması verilir.

Doktora diploması

MADDE 34 - (1) Tez sınavında ba arılı olmak ve di er ko ulları da sa lamak kaydıyla doktora tezinin ciltlenmi on kopyasını tez sınavına giri tarihinden itibaren bir ay içinde ilgili enstitüye teslim eden ve tezi ekil yönünden uygun bulunan ö renci doktora diploması almaya hak kazanır.

(2) Doktora diploması üzerinde ö rencinin izlemi oldu u Enstitü anabilim dalındaki programın onaylanmı adı bulunur.

ALTINCI BÖLÜM

Sanatta Yeterlik Çalı ması

Amaç ve kapsam

MADDE 35 - (1) Sanatta yeterlik çalı ması; özgün bir sanat eserinin ortaya konulmasını, müzik ve sahne sanatlarında ise, üstün bir uygulama ve yaratıcılı ı amaçlayan bir yüksekö retim programıdır. Yüksekö retim Kurulunca belirlenen dallarda sanatta yeterlik programı açılabilir.

(2) Sanatta yeterlik programı, yüksek lisans diplomasına sahip olan adaylar için toplam yirmi bir krediden az olmamak üzere en az yedi adet ders, uygulamalar ile tez veya sergi, proje, resital konser, temsil gibi çalı malardan oluşur. Dört yıllık lisans derecesi ile kabul edilmi ö renciler için de en az kırk iki kredilik on dört adet ders, uygulamalar ile tez veya sergi, proje, resital konser, temsil gibi çalı malardan oluşur.

(3) Lisansüstü dersler, ilgili enstitü anabilim/anasanat dalı kurulunun kararı ve Enstitü Yönetim Kurulu onayı ile di er yüksekö retim kurumlarında verilmekte olan lisansüstü derslerden de seçilebilir.

Süre

MADDE 36 - (1) Sanatta yeterlik programını tamamlama süresi yüksek lisans derecesi ile kabul edilenler için altı yıl, lisans derecesi ile kabul edilenler için dokuz yıldır.

(2) Sanatta yeterlik programı için gerekli kredili dersleri ba arıyla tamamlamanın azami süresi yüksek lisans derecesi ile kabul edilenler için dört yarıyıl, lisans derecesi ile kabul edilenler için altı yarıyıldır.

(3) Kredili derslerini ve uygulamalarını ba arı ile bitiren, ancak tez veya sergi veya proje çalı masını altı yıl sonuna, lisans derecesi ile kabul edilmi olan ö renci için dokuz yıl sonuna kadar tamamlayamadı ı için sınava giremeyen bir ö renciye ilgili enstitü anasanat dalı ba kanlı ının önerisi ve ilgili Enstitü Yönetim Kurulu onayı ile tezini, sergi veya proje çalı masını jüri önünde savunması için her seferinde en az altı ay olmak üzere ek süreler verilir.

(4) Bu süre içinde kredili derslerini ba arıyla tamamlayamayanlar ile tez, sergi veya proje çalı masını tamamlayamayanlar, 2547 sayılı Kanunun 46 ncı maddesinde belirtilen ko ullara göre ilgili döneme ait ö renci katkı payı veya ö renim ücretlerini ö demek ko ulu ile ö renimlerine devam etmek için kayıt yaptırabilir. Bu durumda, ders ve sınavlara katılma ile tez hazırlama hariç, ö rencilere tanınan di er haklardan yararlandırılmaksızın ö rencilik statüleri devam eder. Lisans derecesi ile sanatta yeterlik programına ba vurmu olanlardan, gerekli kredi yükü, proje ve benzeri di er artları yerine getirmi olmaları kaydıyla sanatta yeterlik tezinde ba arılı olamayan ö rencilerin talepleri halinde kendilerine tezsiz yüksek lisans diploması verilir.

Danı man atanması

MADDE 37 (1) Enstitü anasanat dalı kurulu, her ö renci için ders ve uygulama seçimi ile tez, sergi veya proje yürütülmesinde danışmanlık yapacak bir ö retim üyesini ilgili enstitüye önerir. Danı man önerisi Enstitü Yönetim Kurulu kararı ile kesinleşir. Danı manın en geç dördüncü yarıyıl sonuna kadar atanması zorunludur.

(2) Danı man, ö retim üyeleri veya konusunda sanatta yeterlik diplomasına sahip ö retim görevlileri arasından seçilir.

Sanatta yeterlik çalı masının sonuçlanması

MADDE 38 - (1) Tez hazırlayan bir ö renci elde etti i sonuçları, sergi veya proje hazırlayan bir ö renci ise, çalı masını açıklayan ve belgeleyen bir metni Senatoca kabul edilen tez yazım kurallarına uygun biçimde yazmak ve ayrıca tezini veya sergisini veya projesini jüri önünde sözlü olarak savunmak zorundadır.

(2) Jüri, ilgili enstitü anabilim/anasanat dalı kurulunun önerisi ve Enstitü Yönetim Kurulu onayı ile atanır. Jüri biri ö rencinin danışmanı ve biri ba ka yüksekö retim kurumlarından olmak üzere be ö retim üyesinden oluşur.

(3) Anabilim/anasanat dalı kurulunun önerisi ve Enstitü Yönetim Kurulunun kararıyla belirlenen tarihte toplanan Jüri üyeleri, ö renciyi tez veya sanatta yeterlik çalı ması sınavına alır. Bu sınav, çalı manın sunulması ve bunu izleyen soru-cevap bölümünden oluşur.

(4) Sınavın tamamlanmasından sonra jüri, dinleyicilere kapalı olarak, tez veya sergi, proje, resital, konser, temsil hakkında salt ço unlukla kabul, ret veya düzeltme kararı verir. Bu karar, Enstitü anasanat dalı ba kanlı ınca sınavı izleyen üç gün içinde ilgili enstitüye tutanakla bildirilir. Sanatta yeterlik çalı ması hakkında düzeltme kararı verilen ö renci en geç üç ay içinde gere ini yaparak tezini veya sergisini veya projesini aynı jüri önünde yeniden savunur. Sanatta yeterlik çalı ması reddedilen veya

düzeltilme sonrası savunmada reddedilen öğrenciye yeni bir çalışma konusu verilir. Lisans derecesi ile sanatta yeterlik programına kabul edilmiş olanlardan tezde başarı olamayanlar için talepleri halinde tezsiz yüksek lisans diploması verilir.

Sanatta yeterlik diploması

MADDE 39 - (1) Sanatta yeterlik çalışmasında başarı olan öğrenciye, diğer koşulları da sağlamak kaydıyla sanat dalının özelliğine göre alanı belirleyen bir diploma verilir.

YEDİNCİ BÖLÜM

Ortaöğretim Alan Öğretmenlerinin Yetiştirilmesine Yönelik Programlar

Amaç ve kapsam

MADDE 40 –(1) Bu programların amacı ortaöğretim alan öğretmenlerinin yetiştirilmesidir. Bu amaca yönelik olarak aşağıdaki tür program düzenlenebilir;

a) Lisansla birlikte tezsiz yüksek lisans programı;

1) İlgili alanın bulunduğu fakülte (alan fakültesi) ile eğitim fakülteleri ve ilgili enstitü anabilim dallarınca ortak yürütülen lisansla birlikte tezsiz yüksek lisans programları düzenlenir. Bu programların lisans kademesindeki öğrenciler, ilk yedi yarıyıldaki derslerini alan fakültesinden alırlar. Bu derslerin tümünü başarı ile tamamlayan öğrenciler lisans kademesinin son yarıyılında o alanın nasıl öğretileceğini kapsayan ders ve uygulamalarını eğitim fakültesinden alırlar ve bunları da başarı ile tamamlayan öğrencilere o alanın adını anadil, eğitimci de yandal olarak belirten lisans diploması verilir.

2) Lisans kademesini tamamlayan öğrenciler ilgili enstitüye bağlı bir enstitü anabilim dalı olarak yürütülen tezsiz yüksek lisans kademesine doğrudan geçirilirler. Lisansüstü kademe iki yarıyıl ve diğer bir süre içinde mezuniyet için öngörülen tüm artıları tamamlayan öğrencilere ilgili alan öğretmeni ünvanını taşıyan yüksek lisans diploması verilir.

b) Tezsiz yüksek lisans programı;

1) Yükseköğretim Kurulunca tespit edilen programlardan lisans diploması almış öğrencileri; lisans diploması almış oldukları programla ilgili ortaöğretim alanında öğretmen olarak yetiştirmek amacıyla üç yarıyıl ve diğer bir süreyi kapsayan tezsiz yüksek lisans programları düzenlenir. Bu tür yüksek lisans programlarına, usul ve esasları Yükseköğretim Kurulunca tespit edilen sınavla öğrenci seçilir ve yerleştirilir.

2) Ortaöğretim alan öğretmenlerinin yetiştirilmesi amacıyla düzenlenen lisansla birlikte tezsiz yüksek lisans ve tezsiz yüksek lisans programlarına ilişkin giriş ve mezuniyet artıları ile bu programların yürütülmesi Yükseköğretim Kurulunca belirlenen esaslara göre yürütülür.

SEKİZİNCİ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Yönetmelikte hüküm bulunmayan haller

MADDE 41 - (1) Bu Yönetmelikte hüküm bulunmayan hallerde ilgili mevzuat hükümleri ve Senato kararları uygulanır.

Yürürlükten kaldırılan yönetmelik

MADDE 42 - (1) 24/9/2007 tarihli ve 26653 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Cumhuriyet Üniversitesi Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği yürürlükten kaldırılmıştır.

ntibak

GEÇİCİ MADDE 1 - (1) Bu Yönetmeliğin 9 uncu maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi 6/2/2013 tarihinden önce tezsiz yüksek lisans programlarına kayıtlı olan öğrenciler hakkında uygulanmaz.

Yürürlük

MADDE 43 - (1) Bu Yönetmelik, yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 44 - (1) Bu Yönetmelik hükümlerini, Cumhuriyet Üniversitesi Rektörü yürütür.